

ÚVODNÍ INFORMACE

jaro 2016

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.
ZS1BK_SP1P Speciální pedagogika

Kontakty

- PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.
 - **gajzlerova@ped.muni.cz**
 - konzultační hodiny
 - **dle individuální domluvy**

Informace o absolvování - ZKOUŠKA

- 4 kredity
- forma – on-line testy
- termíny – budou v IS
- pro absolvování – nutná 70 % správných odpovědí
- okruhy – v IS
- SP7BP_ISPD Integrativní speciální pedagogika (podzim 2011),
 - https://is.muni.cz/auth/el/1441/podzim2011/SP7BP_ISPD/index.qwarp

Literatura povinná

Povinná literatura:

- **PIPEKOVÁ, J. (ed.) *Kapitoly ze speciální pedagogiky. 3., rozšířené a přepracované vydání.* Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-198-0.**
- **BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M et al. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu.* Brno: MU, 2013**
- **ŠENKÝŘOVÁ, R. *Úvod do základů terminologie pro speciální pedagogy.* Brno: MU, 2002. ISBN 80-210-2996-X**

KAPITOLY ZE SPECIÁLNÍ PEDAGOGY

Jarmila Pipeková

mezioborový

projekt

výzkumný

Miroslava Bartoňová, Marie Vitková et al.

Vzdělávání se zaměřením
na inkluzivní didaktiku
a vyučování žáků se speciálními
vzdělávacími potřebami
ve škole hlavního vzdělávacího proudu

Education Focusing on Inclusive Didactics and Teaching
Pupils with Special Educational Needs in Mainstream Schools
Masarykova univerzita / Masaryk University | Brno 2013

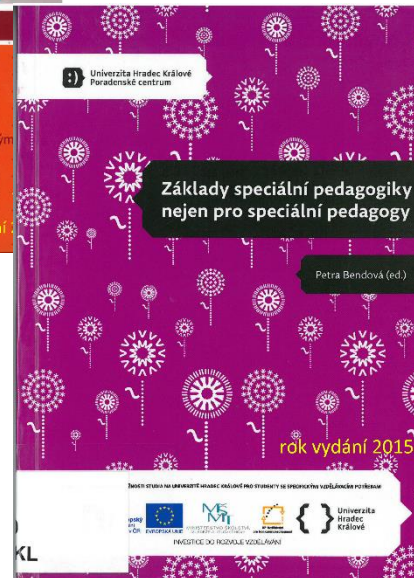
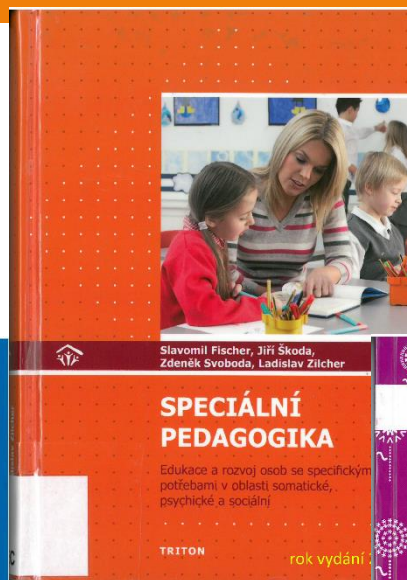
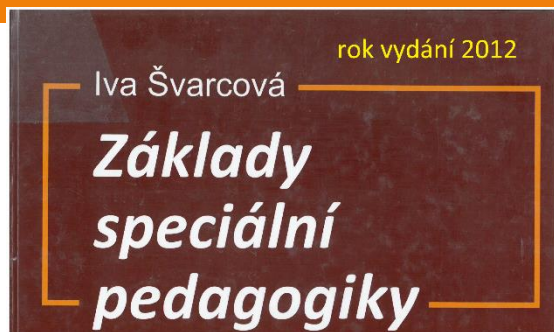
Masarykova univerzita v Brně
Pedagogická fakulta

Úvod do základů terminologie pro speciální pedagogogy

PhDr. Radoslava Šenkýřová

2002
BRNO

Další publikace

Kurikulární dokumenty

- **Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání**
- **Školský zákon 561/2004 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů
 - **novela zákon č. 82/2015 Sb.**
- **Vyhláška č. 72/2005 Sb.**, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb., a vyhlášky č. 103/2014 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- **Vyhláška č. 73/2005 Sb.**, ve znění vyhlášky č. 147/2011 Sb., a vyhlášky č. 103/2014 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných – **platnost končí k 1.9.2016**
- **Vyhláška č. 27/2016 Sb.**, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – **účinnost od 1.9.2016**

Literatura

- CHVÁTALOVÁ, H. ***Jak se žije dětem s postižením :problematika pěti typů zdravotního postižení.*** vyd. 2. Praha: Portál, 2005. 182 s. ISBN 80-7367-013-5.
- VÁGNEROVÁ, M. ***Psychopatologie pro pomáhající profese.*** Praha: Portál, 2004
- MÜLLER, O. ***Terapie ve speciální pedagogice :teorie a metodika.*** 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. 295 s. ISBN 80-244-1075-3.
- ***Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální.***
- ZUCKOFF, M. ***Naia se smí narodit.*** Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-827-9

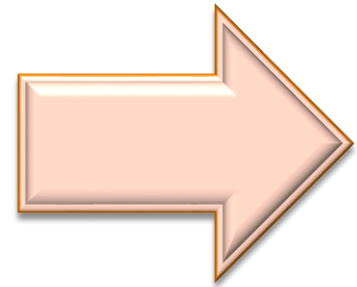
Označení odlišnosti

- žák s postižením, znevýhodněním - dříve
- dítě/žák se **speciálními vzdělávacími potřebami**
 - **dle zákona č. 561/2004 Sb.** = dítě/žák se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním a dítě/žák mimořádně nadaný - **dříve**
 - NOVĚ „...osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření...“
 - + výčet § 16, odst. 9
 - **vyhláška č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění vyhlášky č. **116/2011**, a vyhlášky **103/2014 Sb.**
 - vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění vyhlášky č. 147/2011, a vyhlášky 103/2014 Sb. – **do 1.9.2016**
 - **vyhláška 27/2016 Sb.** o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

+ výčet § 16, odst. 9

- „Pro děti, žáky a studenty...
 - s mentálním,
 - tělesným,
 - zrakovým nebo
 - sluchovým postižením,
 - závažnými vadami řeči,
 - závažnými vývojovými poruchami učení,
 - závažnými vývojovými poruchami chování,
 - souběžným postižením více vadami nebo autismem

...lze zřizovat školy, ve školách třídy, oddělení a studijní skupiny
- východisko – v omezení zraku, sluchu, řeči, podpůrných a pohybových f-cí, inteligence, emocionality
- projev klinickým obrazem nebo chronickým onemocněním
- často v kombinaci

Budu chodit do stejné školy...

<http://www.youtube.com/watch?v=HKmn9FmH6So&list=PL3Wv3Ql6zULd3sUPLzsC6jkwqI8bR0aod>

Inkluze

inkluzivní škola / inkluzivní vzdělávání

- Aby VŠECHNY děti chodily do školy rády č. 1
 - <http://www.youtube.com/watch?v=b0BG4KUa7ik&list=PL3Wv3QI6zULd3sUPLzsC6jkwql8bR0aod>
 - 0:40-1:40; 3:30-3:50
- Aby VŠECHNY děti chodily do školy rády č. 2
 - <http://www.youtube.com/watch?v=PqZE9WRoOrl&list=PL3Wv3QI6zULd3sUPLzsC6jkwql8bR0aod>
 - 0:50-1:30

Principy inkluzivního vzdělávání

- <http://www.inkluze.cz/clanek-491/principy-inkluzivniho-vzdelavani>

inkluzivní vzdělávání

□ Inkluzivní vzdělávání není sci-fi

□ <http://www.youtube.com/watch?v=vwUjF-Qgm8w&list=PL3Wv3QI6zULd3sUPLzsC6jkwql8bR0aod&index=3>

■ 0:29-4:00

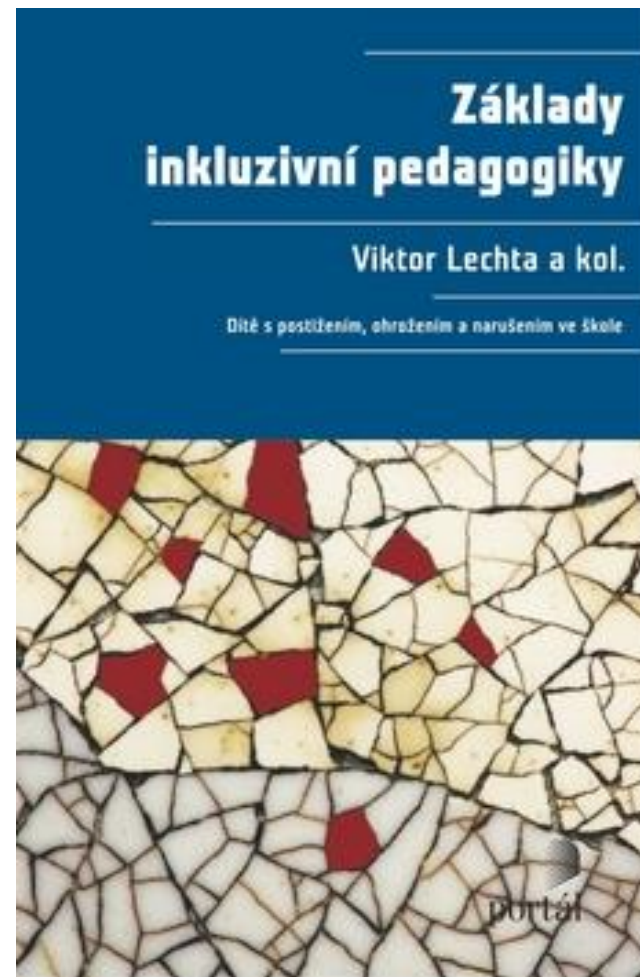
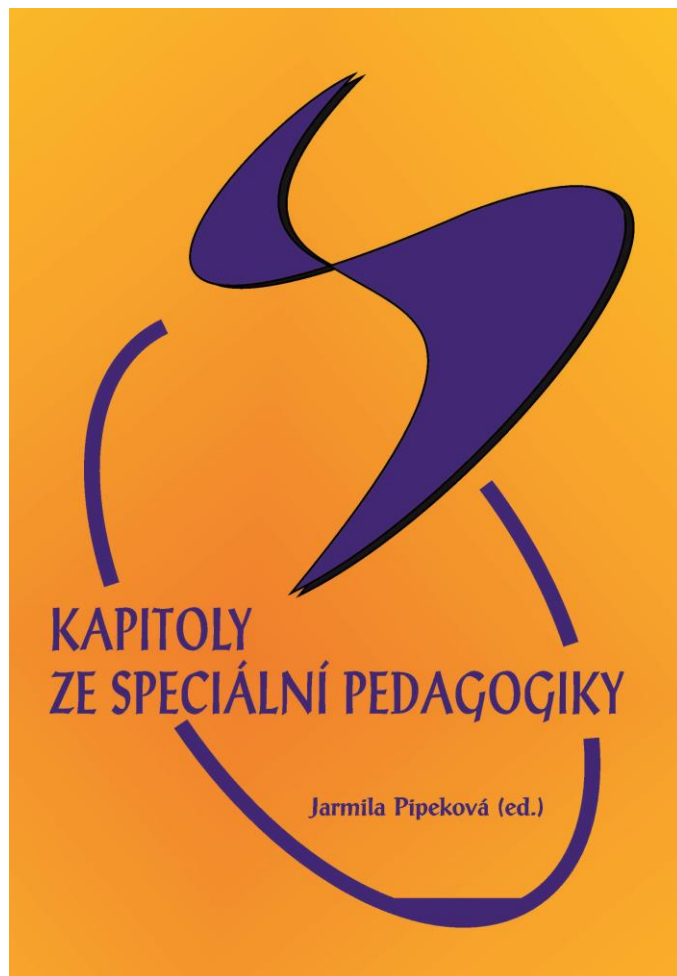
□ liga lidských práv – www.llp.cz

■ <http://llp.cz/publikace/jak-se-stat-ferovou-skolou-ii/>

■ <http://llp.cz/publikace/jak-se-stat-ferovou-skolou-i/>

□ Čím chci být

□ <http://www.youtube.com/watch?v=-GWzgbF3QBU&list=PL3Wv3QI6zULd3sUPLzsC6jkwql8bR0aod>

3

Legislativa

Národní dokumenty

- **Úmluva o právech dítěte** (zákon ČSFR Č. 22/1991 Sb.)
- ratifikace **Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením** (podzim 2009)
- na základě ratifikace byl zpracován **Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením** (2010–2014)
- koncipován **Národní akční plán vzdělávání** (NAPIV) z března roku 2010
- sestaven **Akční plán inkluzivního vzdělávání** (APIV) na období 2016-2018

Zákon

- **Školský zákon č. 561 /2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů (poslední novela zákona č. 472/2011 Sb.)**
 - ve znění pozdější předpisů
 - poslední novela - zákon č. **82/2015 Sb.**
 - § 16 Podpora vzdělávání D,Ž a S se SVP
 - § 116 Školská poradenská zařízení

Vyhlášky

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., ve znění vyhl. č. 116/2011 Sb. a vyhl. č. 103/2014 Sb.**
 - Poskytování poradenských služeb
 - Účel poradenských služeb
 - Školská poradenská zařízení
 - Pedagogicko-psychologická poradna (PPP)
 - Speciálně pedagogické centrum (SPC)
 - příloha č. 1 -3

Vyhlášky

- **Vyhláška č. 73/2005 Sb., ve znění vyhl. č. 147/2011 Sb. a vyhl. č. 103/2014 Sb. – platnost do 1.9.2016**
 - definují stupně podpůrných opatření, vyrovnávacích opatření
 - Mimořádně nadaní
 - Speciální vzdělávání
 - Individuální vzdělávací plán (IVP)
 - Asistent pedagoga

- **Vyhláška č. 27/2016**
 - podpůrná opatření
 - IVP
 - Asistent pedagoga
 - Postup při poskytování PO 1. st. / 2.-5. st.
 - Vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona
 - Nadaní a mimořádně nadaní

Rámcové vzdělávací programy

RVP pro základní vzdělávání (prosinec 2015)

- část D; kapitola 8
 - vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním
 - žáků se sociálním znevýhodněním
- část D; kapitola 9
 - vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
- definují podmínky vzdělávání

Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy vydala dne **22. února 2016** **Opatření**, kterým se v souladu s § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV). Je to další krok, kterým se naplňuje novela školského zákona posilující společné vzdělávání žáků v základních školách.

- nový text RVP účinný od 1. září 2016

Rámcové vzdělávací programy

RVP pro ZV s přílohou LMP

- vzdělávají žáky s lehkým mentálním postižením

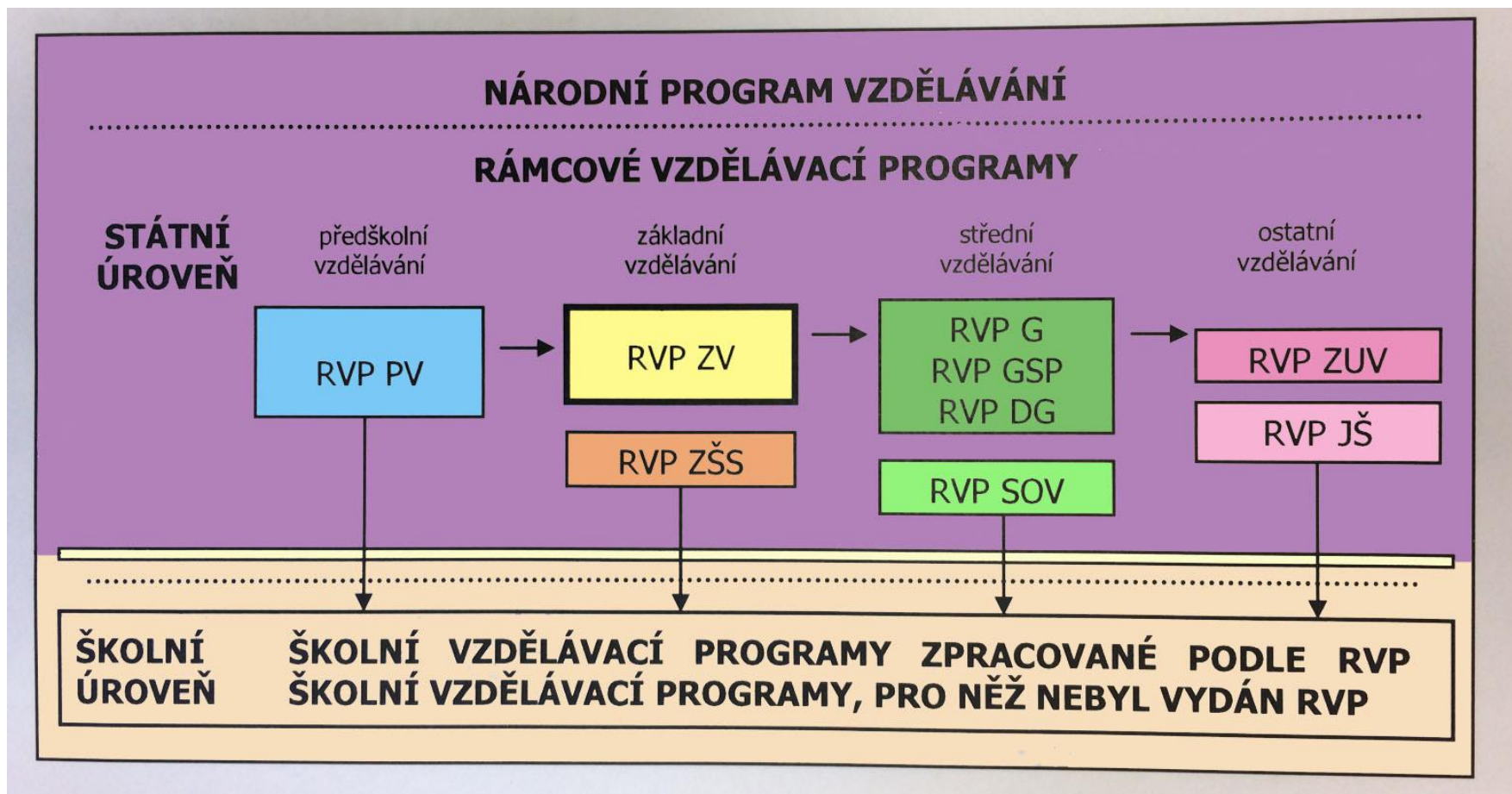
Školy nebo třídy, jejichž školní vzdělávací program byl vydán v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání – přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, **vedou tyto školní vzdělávací programy do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, ve znění tohoto opatření, nejpozději do 1. září 2018.**

Do doby uvedení školního vzdělávacího programu do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, ve znění tohoto opatření, upravuje škola podmínky vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením podle jejich speciálních vzdělávacích potřeb a vychází zejména z tohoto Rámcového vzdělávacího programu.

RVP pro základní školu speciální

- vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

System kurikulárních dokumentů?

4

Podpůrná opatření

Podpůrná opatření

- **5 stupňů** podle organizační, pedagogické a finanční náročnost
 - Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení
 - Podpůrná opatření 2. až 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení
 - nutný písemný informovaný souhlas zákonných zástupců
 - 5. stupeň – vzdělávání v základní škole speciální
 - Poskytována samostatně, nebo v kombinaci různých druhů a stupňů

- **KATALOGY PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ – UPOL**
 - Systémová podpora inkluzivního vzdělávání
 - <http://www.inkluze.upol.cz/portal/vystupy>
 - <http://inkluzie.upol.cz/ebooks/katalog-vseobecny/katalog-vseobecny.pdf>

Podpůrná opatření 1. stupně

– příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2015 Sb.

- slouží ke kompenzaci mírných obtíží
 - ▣ pomalejší tempo práce
 - ▣ drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání
 - ▣ problémy v zapomínání
 - ▣ drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.
- navrhují pedagogičtí pracovníci
- spolupracují s poradenským pracovníkem v škole
- bez normované finanční náročnosti
- zpracována školou v **plánu pedagogické podpory (PLPP)**
(vzor příloha č. 3)
 - ▣ popis obtíží a SVP potřeb
 - ▣ podpůrná opatření 1. st.
 - ▣ stanovení cílů podpory
 - ▣ způsob vyhodnocování a naplňování plánu
 - ▣ podpis osob, které s ním byly seznámeni

Videa a spoty

Překážka

CHODICILIDE.CZ

zajímavosti

- www.chodicilide.cz
- <http://chodicilide.cz/pro-ucitele/>

- <https://youtu.be/-QQV89b4y-M> – taxi
- <https://youtu.be/wvMEpRNobW8> - akrobacie
- https://youtu.be/6Rq_12gly4w - horolezec

- <https://youtu.be/YjQYLdAFgEA> - na zastávku - ZP
- <https://youtu.be/p26QUHhi28M> - překážka - ZP
- <https://youtu.be/6ZQf6U9Sagw> - autobus - ZP
- <https://youtu.be/MojJ2wLP4Eo> - nádraží - SP
- <https://youtu.be/DCzp-QTCiac> - komunikace - TP
- <https://youtu.be/UrB0ZuZbAUc> - plošina - TP
- <https://youtu.be/1z4Ocjo-9Pg> - exkurze - TP

Středisko výchovné péče - SVP

- definována **zákonem č. 109/2002 Sb.**, o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních ve **znění z. č. 383/2005 Sb. a z. č. 352/2011 Sb.**
- **Metodický pokyn** upřesňující podmínky činnosti středisek výchovné péče
- **Příkaz** ministryně školství, mládeže a tělovýchovy **č. 21/2007** k činnosti středisek výchovné péče

Speciálněpedagogická diagnostika

pojem, předmět, cíle, metody, terminologie

PŘINOSILOVÁ, D. Diagnostika ve speciální pedagogice. Brno : Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-157-7

Další literatura

